

SUOJASSA ENKELVARTION

*Ruotsin kirkon virsiä 5
Svenska kyrkans psalmer 5*

SUOJASSA ENKELVARTION

SUSANNA LEVONEN *sopraano*

CATARINA LUNDGREN *sopraano*

TAINA-MAARIA RAUTASUO *sopraano*

LINDA SEPPÄNEN *laulu*

KATI RAITINEN *sello*

SANNA RÄSÄNEN *urut*

HENRIK MOSSBERG *piano*

NAISET JA VIRRET

Kun selaan virsikirjani säveltäjäluetteloa, löydän vain pari-kolme naista. Virsimusiikki näyttää olleen vuosisatojen ajan naisilta suljettu maailma. Mutta virsirunoilijoiden joukossa heitä on, vieläpä enemmän kuin olisin uskonut. Ensimmäinen, jonka kohtaan, on Elle Andersdatter 1600-luvun alusta.

*"Autuuden Herran askelissa löysin,
lapsiksi taivaan hänen kanssaan pääsin.
Sain auttajaksi,
lohduttajaksi
Jeesuksen, turvakseni ainoaksi."* (RVK 325:2)

Vanhasta keskiaikaisesta päivälaulusta tulee toivon perusta, joka aamuruskon tavoin avautuu kohti iäisyyttä. Elle Andersdatter löytää sanat, jotka seuraavat melodiaa samassa hengessä. Autuuden polku on tallattu auki. Kuvat ovat pelkistettyjä, adjektiiveja on vähän. Taitava kirjoittaja on luonut tämän tekstin, joka ei pelkää pitää jumalasuhtetta rakkaussuhteena.

Lina Sandell kirjoitti virsiä kaksisataa vuotta Elle Andersdatterin jälkeen. Hänen aihepiirinsä on intiimimpi ja arkipäivää kuvaava, se peilaa vuosisadan porvarillisuutta: "Var finns en plats på jorden som du mitt kära hem!" Kirkoissa riehui sovitusoppia koskeva riita ja yhteiskunta muuttui poliittisen taistelun seurauksena. Lina Sandell istui pöytänsä ääressä ja kirjoitti. Kun hän kirjoitti yhden tunnetuimmista virsistään, Päivä vain (Rvk 249), hän valitsi siihen, keskelle patriarkaalista perspektiiviä, naisellisen kuvan:

*"Han som bär för mig ett modershjärta
giver ju åt varje nyfödd dag
bult dess lilla del av fröjd och smärta. . ."*

Tietenkään tällainen sulkupuoliroolit ylittävä kielikuva ei läpäissyt virsikomitean käsittelyä ja äidinsydän vaihdettiin nopeasti isänsydämeiksi, joka käsittämätöntä kyllä on yhä tänä päivänä virsikirjassa.

Ruotsin vuoden 1986 virsikirjassa on yli sata Britt G. Hallqvistin kirjoittamaa virttä, ne ovat uusia, muokattuja tai käännettyjä virsiä. Kerstin Anér ja Eva Norberg kuuluvat kasvavaan virsiä kirjoittavien naisten joukkoon. Kun talonpoika ennen kulki kylvämässä ja satoa korjaamassa, on virsilaulaja nyt rajattoman avaruuden äärellä, hän kohtaa tieteen, tekniikan, stressin, maailman köyhät ja kaupunkien nimettömyyden.

Eva Norbergin Jeesus kantaa lasta sylissään – keinuttaa ihanasti ja tuoksuu puhtaalta – naisellinen havainnollistaminen sai jotkut puolustuskannalle, mutta teksti on mukana virsikirjassa. Eva Norbergin virsi oli ainoa ajattelavissa oleva, kun Tukholman lähiön jalankulkutunnelista löydettyä, tuntemattomaksi jäänyttä vauvaa haudattiin:

*"Du är aldrig ensam och önskad mer..."
"Et yksin, et orvoksi milloinkaan jää..."*

(RVK 606, levyllä Riemuutsee taivas ja maa)

2000-luvulle siirryttäessä tapasin Lisbeth Smedegaard Andersenin, tanskalaisen kirkkoherran ja taidehistorioitsijan. Hän uskaltaa käyttää teksteissään kuvia, jotka ovat selkeämpiä ja syvempiä kuin monet abstraktit väittämät. Esimerkiksi tässä:

*”Han bar själv sitt kors uppför backen,
dit ingen vill sända sin son.
Men mörkt mot den vitstrukna muren
och gränder med trappor och hus
drog skuggan av drömmens konturer:
en vingbruten fågel av ljus”*

*(Hän kantoi itse ristinsä mäellel jolle kukaan
ei halua lähettää poikaansa./ Mutta tummana
vasten valkeaksi rapattua muuria ja kujia
portaineen ja taloineen/ luovat unelmien ääri-
viivat varjoja:/ valon siipirikko lintu)*

Kun ensimmäisen kerran luin hänen virsitekstejään, oli tiedotusvälineissä julkaistu kuvat, jotka esittivät jul-

SR Sisuradio ja Ruotsin kirkon yhteistyönä on meneillään projekti, jonka tuloksena on nyt äänitetty reilut sata Ruotsin kirkon virsikirjan virttä suomeksi. Tällä viidennellä levyllä virsiä laulaa neljä naissolistia. Myös monet levyt virsistä on naisten sanoittamia, niitä ovat kirjoittaneet Ylva Eggehorn, Eva Norberg, Frances Jane Crosby-van Alstyne ja suomalainen Viola Renvall. Levyt virsivalikoima painottuu 1800-luvun ja oman aikamme teksteihin ja ne liittyvät ennen muuta uskonelämään, uskon varmuuteen tai sen kaipaukseen. Virret kertovat myös turvasta ja luottamuksesta, jonka virren kirjoittaja on saanut kokea.

KVINNOR OCH PSALMER

När jag letar i tonsättarregistret i min psalmbok hittar jag bara två–tre kvinnor. Psalmmusiken ser ut att ha varit en stängd värld för kvinnor under århundraden. Men bland textförfattarna finns de, och de är fler än jag räknat med. Den första som stiger mig till mötes är Elle Andersdatter från början av 1600-talet.

*”Med honom salighetens stig jag funnit,
och himlaarvet han åt mig har vunnit,
När jag insomnar
han mig omfamnar
och på hans armar jag i himlen hamnar.”*

masti kohdeltuja irakilaisia vankeja. Lisbeth Smedegaard Andersen maalaa myös toivosta kuvia, jotka eivät ole kaukana Elle Andersdatterin kiihkeydestä. Kun kohtaamme Kristuksen:

*”då ska vi lysa i mörkret
som fruktblom en sommarnatt –”*

*(silloin loistamme pimeässä/
kuin hedelmänkukka kesäyössä)*

Ylva Eggehorn

(Käännös Riitta Niemi)

Den gamla medeltida dagvisan blir grunden för hoppet om en gryning som öppnar sig mot evigheten. Elle Andersdatter finner ord som följer melodins vingslag kongenialt. Salighetens stig är upptrampad. Bilderna är avskalade, adjektiven få. En skicklig hand har skapat den här texten som inte väjer för att se gudsrelationen som en kärleksaffär.

Lina Sandell skriver psalm tvåhundra år efter Elle Andersdatter. Hennes motivkrets är intimare och mer vardagstillvänd, en avspiegling av seklets borgerlighet:

*”Var finns en plats på jorden
som du mitt kära hem!”*

Försoningsstriden rasade i kyrkorna och samhället omvandlades genom politisk kamp. Lina Sandell satt vid sitt bord och skrev. När hon skrev en av sina mest kända psalmer, Blott en dag, valde hon ett kvinnligt språk mitt i det patriarkala perspektivet:

*”Han som bär för mig ett modershjärta
giver ju åt varje nyfödd dag
hult dess lilla del av fröjd och smärta. . .”*

Naturligtvis kunde inte ett genusöverskridande språkbruk som detta få passera psalmkommittén, och modershjärtat byttes raskt ut mot ett fadershjärta som obegripligt nog finns kvar där än idag.

1986 års psalmbok i Sverige innehåller över hundra psalmer av Britt G. Hallqvist, nyskrivna, bearbetade eller översatta. Kerstin Anér och Eva Norberg hör till den växande skaran av psalmskrivande kvinnor. Där odalmannen nyss gick mellan sädd och skörd står psalmsångaren nu inför rymdens oändlighet, möter vetenskap, teknik, stress, jordens fattiga och stadens anonymitet. Eva Norbergs Jesus bär barnet i sin famn – det gungar skönt och han luktar gott – kvinnlig konkretion som fick somliga att värja sig, men texten fanns i den nya psalmboken när ett dött spädbarn hittades i en gångtunnel i en stockholmsförort utan att föräldrarna gav sig tillkänna.

Sveriges Radios finska redaktion SR Sisuradio har tillsammans med Svenska kyrkan ett projekt, vars syfte är att spela in ca 200 av Den svenska psalmbokens psalmer på finska. På denna skiva sjunger fyra kvinnliga solister, även instrumentalisterna är till stor del kvinnor. Många av psalmerna på skivan är skrivna av kvinnliga poeter som Ylva Eggehorn, Eva Norberg, Fanny Jane Crosby-van Alstyne samt finländskan Viola Renvall. Psalmerna är från 1800-talet och vår tid och psalmerna handlar ofta om författarens egna upplevelser av tro, tvivel, hopp och längtan.

Kommunalordföranden bar kistan och Eva Norbergs psalm blev den enda tänkbara i den stunden:
”Du är aldrig ensam och önskad mer.”

På väg in i 2000-talet mötte jag Lisbeth Smedegaard Andersen, kyrkoherde i Danmark med bakgrund som konst-historiker. Hennes texter vågar använda bilder som blir både tydligare och djupare än aldrig så många abstrakta påstående. Hör här:

*”Han bar själv sitt kors uppför backen
dit ingen vill sända sin son.
Men mörkt mot den vitstrukna muren
och gränder med trappor och hus
drog skuggan av drömmens konturer:
en vingbruten fågel av ljus”.*

Första gången jag mötte hennes psalmtexter hade bilderna av övergreppen mot irakiska fångar publicerats. Och jag såg hennes språkliga bilder som avslöjade den ikonografiska undertexten i vår egen civilisations smärta. Hon målar också en bild av hoppet, som inte ligger långt från Elle Andersdatter i intensitet. När Kristus kommer till oss, skriver hon;

*”då ska vi lysa i mörkret
som fruktblom en sommarnatt –”*

Ylva Eggehorn

SUSANNA LEVONEN

sopraano

Susanna Levonen toimii solistina NorrlandsOperassa Uumajassa. Hän on laulanut myös monissa muissa oopperataloissa, kuten Malmön oopperassa, Tukholmassa Folkoperassa, Vadstenan oopperassa, Drottningholmin teatterissa ja Saksassa Staatstheater Kassel'ssa. Hän esiintyy myös konserttilaulajana ja on osallistunut moniin kansainvälisiin musiikkifestivaaleihin Pohjoismaissa, Baltiassa, Ranskassa, Italiassa ja USA:ssa. Susanna Levonen on saanut Jenny Lind -stipendin ja Internationaler Wettbewerb für Liedkunst –kilpailun laulajapalkinnon Stuttgartissa. Susanna Levonen on opiskellut Tukholman kuninkaallisessa Musiikkikorkeakoulussa, Sibelius-Akatemiassa Helsingissä ja Göteborgin musiikkikorkeakoulussa.

CATARINA LUNDGREN

sopraano

Catarina Lundgren on lyyrinen dramaattinen sopraano. Hän on opiskellut oopperalaulua Sibelius-Akatemiassa ja soololaulua Göteborgin musiikkikorkeakoulussa. Hän on esiintynyt eri oopperateattereissa, mm. Opera på Skåret, Ystadoperan, Södertäljeoperan, Reginas Spagettiopera Tukholmassa ja Vadstenan oopperassa. Catarina Lundgren on esiintynyt myös solistina oratorioissa ja muissa suurissa kuoroteoksissa kuten Verdin Requiem, Mozartin Requiem, Händelin Messias ja Bachin Matteus- ja Johannes-passio. Hän on saanut toisen palkinnon Suomessa Vox Unica laulukilpailussa sekä Ruotsin Kuninkaallisen musiikkiakatemian Nanny-Todsen-Larsén -stipendin.

TAINA-MAARIA RAUTASUO

sopraano

Taina-Maaria Rautasuo tunnetaan monipuolisena laulumusiikin taitajana, jonka toimintaa vokaalimusiikin parissa niin laulajana kuin kuoronjohtajanakin, on ohjannut hänen suuri rakkautensa ihmisääntä ja sen monia mahdollisuuksia kohtaan. Hän on Kuusankosken Kamarilaulajien taiteellinen johtaja ja aktiivisesti konsertoiva sopraano, jonka ohjelmisto ulottuu barokkimusiikista elokuva- ja jazzmusiikkiin. Hän esiintyy lauluyhtye Human Organissa ja häntä voi kuulla myös monilla levyillä ja radiotallenteilla.

Kuusankosken kaupunki palkitsi Taina-Maaria Rautasuon vuonna 2008 ansioistaan vokaalimusiikin saralla Pro Kuusankoski – mitalilla.

LINDA SEPPÄNEN

laulu

Linda Seppänen osasi laulaa jo ennen kuin hän oppi puhumaan. Hän aloitti musiikkiopinnot koulun musiikkiluokalla ja on soittanut pianoa seitsemänvuotiaasta lähtien. Linda Seppänen on opiskellut musiikkia mm. Tukholman Fryshusetin Kunsaps centumissa ja Kulturaman musiikin ammattilaislinjalla. Hän on erikoistunut rock- ja afromusiikkiin. Linda Seppänen osallistui muutama vuosi sitten menestyksekkäästi TV4:n Idols-kilpailuun edeten siinä finaaliin saakka.

KATI RAITINEN

sello

Kati Raitinen on asunut Tukholmassa vuodesta 1992, jolloin hän tuli opiskelemaan Frans Helmerssonin johdolla Edsbergin musiikki-instituuttiin. Hänellä on diplomi sekä Edsbergistä että Sibelius-Akatemiasta. Vuodesta 1995 hän on toiminut Kuninkaallisen oopperan vuorottelevana soolosellistinä. 1997 Kati Raitinen oli yksi kolmesta finalistista Solistpriset-kilpailussa. Hän on soittanut useiden pohjoismaisten orkesterien solistina. Kati Raitinen on vuonna 1999 perustetun jousitrio ZilliacusPerssonRaitinen jäsen. Trio voitti vuonna 2005 Grammis-palkinnon Bachin Goldberg-variaatiot -levystä.

SANNA RÄSÄNEN

urut

Sanna Räsänen valmistui musiikinmaisteriksi Sibelius-Akatemiasta vuonna 1993. Hän suoritti urkujensoiton A-tutkinnon vuonna 2002 opettajinaan Markku Hietaharju ja Kari Jussila. Sanna Räsänen on työskennellyt kirkkomuusikkona vuodesta 1991 Suomessa ja vuodesta 2008 alkaen Ruotsissa, muun muassa Tukholmassa ja Södertäljessä.

HENRIK MOSSBERG

piano

Henrik Mossberg on pianisti, sovittaja ja kirkkomuusikko. Hän on julkaisut kaksi omaa levyä: jazzlevyn Comments (2005) ja Gospelmässä (2006). Hän on toiminut pianistina useissa muissa CD-levytyksissä, ja on tehnyt yhteistyötä mm. seuraavien taiteilijoiden kanssa: Svante Thuresson, Putte Wickman, Nils Landgren, Lill Lindfors, Jan Allan, Bohuslän Big Band, Göteborg Wind Orchestra, Lena Maria Klingvall ja Per-Erik Hallin.

Henrik Mossberg on säveltänyt myös tilausteoksia eri yhtyeille ja kustantajille ja hän on säveltänyt musiikkia muun muassa Pär Lagerkvistin, Ebba Lindqvistin, Atle Burmanin ja Robin Robertsonin runoihin. Henrik Mossberg on sovittajana ja pianistina mukana 2008 ilmestyneellä Ruotsin kirkon virsiä 4 -levyllä Riemuitsee taivas ja maa.

1. OI IHMEELLISTÄ ARMOA RVK. 231 (2.30)

John Newton 1779, ruots. Anders Frostenson 1983
Suom. Anna-Maija Raittila 2000
Säv. amerikkalainen 1831
Linda Seppänen, Henrik Mossberg, piano

1. Oi ihmeellistä armoa,
sait kiinni eksyneen,
aukaisit silmät sokean,
nyt katson Jeesukseen.
2. Tuo armo murtaa syntisen
ja rauhan lahjoittaa.
Oi suurta päivää ihmeiden!
Sain armon oivaltaa.
3. Sain jättää kuilut synkkyiden,
jäi taakse valheen suo.
On armo täällä suojana
ja viimein rauhan tuo.
4. Hän ruokkii kaipaustani,
ja toivoon vastataan.
On Herra itse kaikkeni
taivaassa, päällä maan.

2. TULIN KIRKKOON JOTAIN ETSIMÄÄN RVK. 532 (1.45)

Britt G. Hallqvist 1966
Suom. Anna-Maija Raittila ja Anna-Maija Kaskinen 1995
Säv. Lars-Åke Lundberg 1967
Linda Seppänen, Henrik Mossberg, piano

1. Tulin kirkkoon jotain etsimään.
Tulin, koska jonkun tarvitsin,
joka hyvydessään ymmärtää,
petyin kaikkiin muihin auttajiin.
2. Sinä tunnet minut, Jumala,
vaikken suuruuttasi tajua.
Saavu niin kuin sävel sydämeen,
istu viereen, käsi ojenna.
3. Kuulin, olet Sana elämän.
Hädässäni pyydän enemmän:
Jeesus, toivon, että lähellä
olet leivässä ja viinissä.

3. ME TUOMME ALTITARILLESII RVK. 73 (1.23)

Anders Frostenson 1962, 1973,
suom. Anna-Maija Raittila 1996
Säv. Carl Nielsen 1915
Catarina Lundgren, Sanna Räsänen, urut

1. Me tuomme alttarillesi,
oi Jeesus, kiitosuhriksi
nyt riemun, murheen, tappion.
Lahjaasi, Herra, kaikki on.
2. Oi vaihtokauppa autuas,
kun itse saavut, Laupias,
kun otat syntivelkamme
ja annat rauhan sieluumme.

3. Et armpöydän ääreltä
pois torju yhtään nälkäistä.
Tee, Herra, meidät yhdeksi
voimalla rakkautesi

4. JEEBUS, YSTÄVISTÄ RAKKAIN RVK. 48 (3.07)

Joseph. M. Scriven n. 1855, ruots. Eva Magnusson 1984
Suom. Olli Vuorinen 1885, uud. suom. Pekka Kivekäs 1995
Säv. Charles C. Converse 1868
Catarina Lundgren, Susanna Levonen
Sanna Räsänen, urut, Kati Raitinen, sello

1. Jeesus, ystävästä rakkain,
uupumatta palvelee,
nääntyneitä, kiusatuista
vahvistaa ja rohkaisee.
Milloin pelko mielet valtaa,
emme muista Ystävää,
vaan hän kyllä meidät muistaa,
aina meistä välittää.
2. Saat siis olla huolten alla
arka, heikko, uupunut.
Juuri sellaisia Jeesus
harteillaan on kantanut.
Kyyneleemme itkeneenä
tuskan, itkun tuntei hän,
siksi osaa lohduttaaakin,
tielle nostaa nääntyvän.

3. Katkeruus ja pettymykset,
haavat syvät sydämen,
kaikki kerro Jeesukselle,
hän ne hoitaa parhaiten.
Kantoihan hän synneistämme
piinaa, tuskaa katkeraa.
Nyt hän rakkauden, rauhan,
toivon, laulun lahjoittaa.

5. VAIN TUOKION ONNEA MAAILMA TOI RVK. 629 (3.18)

Anders Frostenson 1962, 1973,
suom. Anna-Maija Raittila 1996
Säv. Carl Nielsen 1915
Catarina Lundgren, Sanna Räsänen, urut

1. Vain tuokion onnea maailma toi,
ja syksy jo kesäämme piirtyy.
Vain tyhjyyttä toiveiden laulumme soi,
ja vieraus sydämiin siirtyy.
Nyt missä on hän, joka toivoa tuo?
Vain kuuntelen, käykö hän kiusatun luo,
ja katseeni vuorille nostan.
2. Oi askelta sen, joka viestiä tuo
ja riemuiten muistuttaa meitä:
tie turvallinen meitä vie Herran luo,
hän kasvojaan meiltä ei peitä.
Hän luoksemme saapuu, siis pelkää nyt en.
Hän aina on vahva ja uskollinen.
On ainoa auttaja Herra.

3. Jo puhkea riemuun ja juhiani jaa,
kun Herramme kirkkaus loistaa!
Voit Golgatan vuorelta tien aloittaa.
Hän matkalta esteet jo poistaa.
Hän kanssani on, häntä seurata saan.
Hän valmis on tietäni johdattamaan,
kun matkani alkaa ja päättyy.

6. AINA KANSSANI HÄN KULKEE RVK. 252 (2.47)

*Fanny Jane Crosby-van Alstyne 1875
ruots. Emil Nyström 1878
Suom. Olli Vuorinen 1881, uud. suom. Pekka Kivekäs 1995
Säv. Robert Lowry 1857
Susanna Levonen, Sanna Räsänen, urut*

1. Aina kanssani hän kulkee,
enempää en toivokaan.
Enkö luottaisi, kun muistan
hänen hellää hoitoaan.
Kun hän sielulleni antaa
taivaan rauhan, autuuden,
tiedän: käyköön kuinka käykin,
Jeesus tekee parhaiten.
2. Aina kanssani hän kulkee,
vaaran tiellä varjelee,
taisteluihin voiman antaa,
kylläiseksi ravitsee.
Janon, helteen vaivatessa,
uupuessa jalkojen
Herra rientää avukseni
uudet lähteet puhkaisten.

3. Aina kanssani hän kulkee,
nostaa maasta langenneen,
kunnes taivaan valtakuntaan
lepoon kantaa ikuiseen.
Siellä astun, kirkastettu,
eteen Herran istuimen.
”Aina kanssani hän kulki”,
laulan silloin kiittäen.

7. HILJAIJUUTEEN RAKKAAN HERRAN RVK. 522 (2.10)

*Jonas Jonson 1984, suom. Anna-Maija Kaskinen 1999
Säv. Saksassa (Herrnhut) 1735 jälk. / Berliini 1786
sov. Heikki Seppänen 2008
Catarina Lundgren
Sanna Räsänen, urut, Kati Raitinen, sello*

1. Hiljaisuuteen rakkaan Herran
vaiti, vailla voimaa jään,
selvyyteen ja avoimuuteen,
armon rantaan lämpimään.
2. Rakkaudessa hyvän Herran
hoivan, hyväksynnän saan.
Opin hiljaa lapsen lailla
häneen aina luottamaan.
3. Jumalamme Henki johtaa.
Rukouksiin vastataan.
Yhteen hetkeen mahtuu kaikki
eilisestä tulevaan.
4. Pääsin Isän sylin suojaan,
täältä löysin elämän.
Ihmettelen salaisuutta:
nimeäni kuiskaa hän.

8. TAHTOISIN AVOIN OLLA RVK. 96 (1.26)

*Arne H. Lundgren 1978, suom. Anna-Maija Kaskinen 1996
Säv. Roland Forsberg 1978
Linda Seppänen, Henrik Mossberg, piano*

1. Tahtoisin avoin olla
rakkaudellesi.
Anna sen toisia kohti
virrata kauttani.
2. Valmista palvelukseen,
kasvata uskoa.
Tahtoisin ääntäsi kuulla,
kutsua seurata.
3. Työhösi annan, Herra,
sieluni, ruumiini.
Kuolleista suo minun nousta,
palvella kanssasi.
4. Valloita minut, Herra,
rakkaudellesi.
Anna sen toisia kohti
virrata kauttani.

9. VAIN ARKI EIKÄ MITÄÄN ERIKOISTA RVK. 352 (3.01)

*Anders Frostenson 1970, 1984,
suom. Anna-Maija Raittila 1998
Säv. Charles H. Parry 1904
Susanna Levonen
Sanna Räsänen, urut, Kati Raitinen, sello*

1. Vain arki eikä mitään erikoista,
vaan juuri silloin lahja annetaan.
Vain harmaa arki vailla tarkoitusta –
ja taivaan Herran vieraakseni saan.
2. Vain arki niin kuin tuhat muuta ennen.
Sokea kerjäläinen odottaa.
Vierelle astuu toinen koskettaakseen
ja silmiin taivaan valon vuodattaa.
3. Vain arki, kaivolle käy nainen yksin,
saa ikilähteen vettä juodakseen.
Arkena onkin kaikki mahdollista,
kun joku luottaa Herraan Jeesukseen.
4. Vain arki, Herra kulkee kaupungilla
ja seisahtaa, muut ohi rientävät.
Vain sana, katse syrjään sysätylle:
on poissa pelko, siteet kireät.
5. Vain arki. Joskus kun ei arvatakaan,
Ihmisen Poika saattaa huomauttaa:
On sinun päiväsi ja minun myöskin,
ja joku kolmaskin sen meiltä saa.

10. NYT KÄSIISI TAIVAAN HERRA RVK. 520 (2.00)

Viola Renvall 1933, suom. Anna-Maija Kaskinen 1996
Säv. Sulo Salonen 1955
Taina-Maaria Rautasuo, Henrik Mossberg, piano

1. Nyt käsiisi taivaan Herra,
tuon unelmat kauneimmat.
Tuon rakkaimman minkä tiedän,
myös murheeni katkerat.
Sen kaiken nyt tahdon antaa
ja vaieten painan pään.
En epäillä jaksa lainkaan,
en toivoa ensinkään.
2. Tuon mieleni kaikki kuohut
ja vaiheeni kätkeyt.
Ne kättesi suojaan sulje
ja rauhalla peitä nyt.
Vain rauhasi kahleet murtaa,
se yössäkin yllättää,
se suojaansa heikon ottaa,
luo ikuista, kestävä.

11. RIEMUITSE MIELI RVK. 118 (1.47)

Nils Frykman 1881
Suom. tuntem., uud. suom. Niilo Rauhalo 1997
Säv. Theodor Söderberg 1881
Catarina Lundgren
Sanna Räsänen, urut, Kati Raitinen, sello

1. Riemuitse, mieli,
kiitä nyt, kieli,
juhla on Jeesuksen!
Kynttilät loistaa,
kiitosta toistaa
lapsesta kirkkauden.
2. Päivä jo koittaa,
yön varjot voittaa
aurinko autuuden.
Nyt juhlikaamme,
paimenen saamme,
Herran ja ihmisen!
3. Oi onneamme,
kun Jumalamme
luoksemme tullut on.
Maailman vaivaan
hän tuo jo taivaan.
Rikkaus verraton!
4. Laulumme soikoon,
yhteen se tuokoon
vanhat ja nuoret nyt.
Kunnia Herran!
kaikuu kuin kerran.
Jeesus on syntynyt!

12. ON LAPSI TÄNÄÄN SYNTYNUT RVK. 126 (1.37)

Martin Luther 1535,
ruots. O. Martini 1617, J. O. Wallin 1817
Suom. Anna-Maija Kaskinen 1997
Säv. saksalainen? kansansävelmä,
sov. Heikki Seppänen 2008
Susanna Levenon
Sanna Räsänen, urut, Kati Raitinen, sello

1. On lapsi tänään syntynyt,
on toivo täyttynyt.
On lapsi Poika Jumalan
ja neitsyt Marian.
Hän lepää olkivuoteella
köyhyyden vaatteissa.
Oi kiitos, Kristus, Herramme,
kun saavut kotiimme.
2. Jos helmet, aarteet, kulta maan
sinulle kannetaan,
tuo lahja kaikkein mahtavin
on tyhjää kuitenkin,
kun lepää olkivuoteella
köyhyyden vaatteissa.
Oi kiitos, Kristus, Herramme,
kun saavut kotiimme.

13. ON LUOJAMME LÄHTEESSÄ RVK. 236 (2.09)

Bo Setterlind 1978, suom. Anna-Maija Raittila 1996
Säv. mukaelma saksalaisesta kansansävelmästä
Taina-Maaria Rautasuo, Henrik Mossberg, piano

1. On Luojamme lähteessä vettä,
sen nähdä voit läikehtivän.
Se kaikkien tyhjyyden täyttää,
myös meihin se luo elämän.
2. Se lähde voi synnistä pestä,
ja niin ylösnousemukseen
ja pääsiäiskukkiin se peittää
maan aution, kuivettuneen.
3. Se lähde tuo lahjaksi rauhan
ja anteeksiantamuksen,
se rauha jo kasteessa alkaa,
niin tyyni ja turvallinen.
4. Ei aikaan, ei paikkaan se ehdy,
on lähde se loppumaton.
Myös kuoleman hetkeen se tulvii,
se kylliksi silloinkin on.
5. Sen virrassa arkailematta
siis menkäämme ihmisten luo.
Se lähde on rakkaus Herran,
se meillekin voimansa suo.

14. OI HERRA, MURHE PAINAA RVK. 549 (2.13)

Margareta Melin 1980, suom. Anna-Maija Raittila 1999
Säv. Walesista 1865

Susanna Levonen, Sanna Räsänen, urut

1. Oi Herra, murhe painaa,
nyt etsin sinua
ja omaa elämääni
sinussa, Jumala.
Kulkisin suurin mielin
ja yksinkertaisin,
vaan askeltesi jäljet
hukkuvat jonnekin.
2. Jo heikkoutta maistoin,
kun syntiin lankesin,
vaan itsehalveksuntaa
kavahdan kuitenkin.
Häpeän sokkeloista
armosi valoon tuo!
Turviisi aina riennän
kun lapsi äidin luo.
3. Siis hyvytesi suojaan,
sen oppilaaksi jään
ja rakkautesi kätköön
rauhassa kypsymään,
etsimään rohkeasti
omia kasvoja.
Saan kauniisti ja hiljaa
huijastaa sinua.

15. LÄHDE LÖYTÄMÄMME RVK. 246, (1.51)

William Cowper 1772

Ruots. Betty Ehrenborg-Posse 1854, E. Linderholm 1920

Suom. 1869, uud. suom. Niilo Raubala 1995

Säv. Englannissa 1800-luvulla

Taina-Maaria Rautasuo, Henrik Mossberg, piano

1. Lähde löytämämme
virtaa keskellämme,
lähde autuuden
kirkas, seesteinen.
2. Juoda siitä saamme,
siksi riemuitkaamme.
Henki virvoittuu,
usko uudistuu.
3. Siitä ainoastaan
kuolemaakin vastaan
vahvan turvan saan.
Luotan Jumalaan.
4. Terveyttä tuoden
virtaat, uutta luoden,
lähde kirkkauden,
Herran rakkauden.

16. NYT PELKO POIS RVK. 256 (2.06)

Ylva Eggehorn 1972

Suom. Pekka Turunen 1994, uud. Niilo Raubala 1995

Säv. Lars Moberg 1974

Linda Seppänen, Henrik Mossberg, piano

1. Nyt pelko pois,
on merkki salainen,
on nimi suojaamassa matkalla.
Autioon rantaan vaikka tiesi vie,
saat nähdä jäljet rannan hiekalla.
2. Hän rakastaa,
hän kaipaa sinua.
Näetkö, että hän on koditon?
Hän tahtoo täällä sinut kohdata,
näin alussa jo päättänyt hän on.
3. Siis älä pelkää.
Vaikket näekään,
purjehdit kohti toivon satamaa.
Ja kerran vielä häntä tunnustat.
Ei vaadi hän, vaan aina rakastaa.
4. Nyt tietä käy.
Yö kerran kirkastuu.
Helmasta Herran tähdet kohoaa.
Siis älä pelkää. Vaikket näekään,
purjehdit kohti toivon satamaa.

17. ON HERRAN YRTTITARHASSA RVK. 527 (1.34)

Samuel Gabrielsson 1910, suom. Niilo Raubala 1996

Säv. Oscar Lindberg 1921

Taina-Maaria Rautasuo, Henrik Mossberg, piano

1. On Herran yrttitarhassa
ihana kukkanen.
Se kasvaa Herran hoidossa
kevättä säteillen.
2. Tuo kukka yrttitarhassa
on uskon rukous.
Ei kauniimmin voi hehkua
ruusunkaan punerrus.
3. Niin, sielu, kanna pukuna
sydämen kiitosta
kuin ruusu paratiisissa,
tuoreena tuoksuva.

18. RAKKAUTESI, JEEBUS, TÄYTTÄÄ RVK. 359 (1.47)

Inger Johansson ja Bengt Pleijel englantilaisen
tekstin muk. 1977

Suom. Anna-Maija Kaskinen 1996

Säv. Friderich Filitz 1847

Taina-Maaria Rautasuo, Linda Seppänen

Henrik Mossberg, piano

1. Rakkautesi, Jeesus,
täyttää sydämen.
Kärsit ristinpuulla
vuoksi kaikkien.

2. Olet ylösnoussut.
Hauta tyhjä on.
Ajatukset valtaa
ihme suunnaton.

3. Saavuut Isän luokse
taivaan kunniaan.
Rakastaen siunaat
kansaa päällä maan.

4. Jeesus, meitä kannat
halki elämän.
Rakkauttasi, Herra,
aina ylistän.

5. Ylistän ja laulan,
kiitän Jumalaa.
Vapahtaja, Jeesus,
kaiken uudistaa.

6. Isän kiitos olkoon,
kiitos Jeesuksen,
kiitos Pyhän Hengen
halki aikojen.

19. HERRA ELÄÄ, SIIHEN LUOTA RVK. 155 (1.40)

Göran Bexell 1971, suom. Niilo Rauhala 1995
Säv. Bedrich Janacek 1974
Linda Seppänen, Henrik Mossberg, piano

1. Herra elää,/ siihen luota,
poissa on eilinen.
Vielä ei huomen,
tämä päivä nyt/ meillä on.

2. Herra elää,/ esteet särkee,
toivomme voimaa saa.
Rakkaus voittaa,
virtaa päivään/ ja yöhönkin.

3. Herra elää,/ puhuu meille:
"Uudeksi kaiken luon. "
Huominen vartoo,
ihmisenä/ nyt iloitse.

4. Herra elää/ keskellämme
kärsien, kuollenkin.
Hän ylösnousee,
elää meille. / Halleluja.

20. YSTÄVÄSTÄ LAULELEN RVK. 472 (1.44)

Eva Norberg 1971, suom. Anna-Maija Kaskinen 1997
Säv. Johann Ulich 1674
Catarina Lundgren, Sanna Räsänen, urut

1. Ystävästä laulelen.
Hän on paimen, hän on tieni.
Paimen tuntee jokaisen.
Lähteen löytää lammas pieni.
Jeesus, Poika viaton,
voima sinussa vain on.

2. Ystävästä laulelen.
Tietäni hän aina johtaa.
Hän on totuus ikuinen,
hellästi hän meidät kohtaa.
Jeesus, Poika viaton,
valo sinussa vain on.

3. Ystävästä laulelen.
Elämä nyt meille koitti.
Yksin risti Jeesuksen
kuolemankin vallan voitti.
Jeesus, Poika viaton,
armo sinussa vain on.

21. NYT TARTU KÄTEEN, HERRA RVK. 277 (2.51)

Julia Hausmann 1862, ruots. Johan A. Eklund 1917
Suom. Niilo E. Vainio 1900,
uud. suom. Niilo Rauhala 1995
Säv. Philip F. Silcher 1842
Taina-Maaria Rautasuo, Henrik Mossberg, piano

1. Nyt tartu käteen, Herra,
ja johdata,
niin pääsen kotiin kerran,
oi Jumala.
Kun armon suojaan suljet
tien vaikean
ja rinnallani kuljet,
saan auttajan.

2. Suo sydämeni rauhaa
jo tuntea,
luo luottamusta, voimaa
myös murheessa.
Kun isänsylin hoivan
näin lapsi saa,
hän löytää lepopaikan,
se lohduttaa.

3. Voit koetellen johtaa,
vaan turvaan jään,
ja yönkin läpi hohtaa
suot määränpään.
Siis tartu käteen, Herra,
ja johdata,
niin pääsen kotiin kerran,
oi Jumala.

22. POIS PÄIVÄ KÄY RVK. 506 (2.31)

Franz Mikael Franzén 1814
Suom. Martti. Krohn 1903, uud. suom. Pekka Kivekäs 1997
Säv. kansansävelmä Leksandista,
sov. Heikki Seppänen 2008
Catarina Lundgren, Kati Raitinen, sello

1. Pois päivä käy, et sinä, et.
Oi Herra, valvot, varjelet.
Syllissä yön ja pimeän
suot meille suojan väkevän.

2. Maat, kaupungitkin kädellään
rauhottaa Herra lepäämään.
Niin syvää lasten uni on
suojassa enkelvartion.

3. Jumalan tahdon tekijä
saa suloisesti levätä
ja herätessään ylistää
Isäänsä, Herraa, ystävää.

23. LUOKSENI JÄÄ, OI HERRA RVK. 189 (5.02)

Henry F. Lyte 1847, Oscar Mannström 1920
3. -5. säk. Suom. Martti Ruuth 1903,
uud. Niilo Rauhalta 1976, uud. suom. 1999
Säv. William H. Monk 1861, sov. Henrik Mossberg 2008
Susanna Levonen Catarina Lundgren,
Taina-Maaria Rautasuo, Linda Seppänen
Henrik Mossberg, piano, Kati Raitinen, sello

1. Luokseni jää, oi Herra, ilta on.
Yö saapuu, sammuu valo auringon.
Ei muuta turvaa, muuta ystävää.
Luokseni, lohduttaja, yksin jää.
2. Aikamme niin kuin uni pakenee,
maan riemu tuulen lailla hiljenee.
Kun täällä kaikki muuttuu, häviää,
luokseni sinä, sama Herra, jää.
3. En katsetta, en sanaa pyydä vain,
kun Emmauksen tiestä kuulla sain:
veljien murheen tahdoit hälventää.
Myös minun seuraani näin saavu, jää.
4. Voit öiset uhkat yksin kukistaa,
voit antaa voimaa vastaan kiusaajaa.
Jos väistyt pois, en kestä elämää;
luokseni vilun, helteen tiellä jää.
5. Kun olin pieni, suljit syliisi,
sain siunauksen, Jeesus, nimeesi.
Et jättänyt, oi Jeesus, eksyvää,
luokseni, Herra, yhä vielä jää.

6. En pelkää, armon turviin kaiken vien,
niin tuska haihtuu, sinä neuvot tien.
Pois väistyy kauhu, keihäs kuoleman,
kun kanssasi, oi Jeesus, vaellan.
7. Ristisi, Jeesus, näen loistavan,
kun päivä laskee uneen kuoleman.
Vaan yö jo väistyy, aamu kimmeltää.
Näin elän, kuolen. Luokseni siis jää!

SR Sisuradion ja
Ruotsin kirkon
yhteistyönä

Ett samarbete med
SR Sisuradio och
Svenska kyrkan

ÄÄNITYS/INSPELNING
15. 9. 2008 Hammarbyn kirkko/Hammarby kyrka,
Upplands Väsby
16. 9. 2008 Ruotsin radion studio 3/Studio 3,
Sveriges Radio, Stockholm

ÄÄNITYS/MUSIKTEKNIKER
Rune Sundvall, Joakim Roslund

EDITOINTI, MASTEROINTI /REDIGERING, MASTERING
Joakim Roslund

TAITEELLINEN JOHTO/KONSTNÄRLIG LEDARE
Heikki Seppänen

TUOTTAJAT/PRODUCENTER
Riitta Niemi, Tomi Valjus

VASTAAVA TUOTTAJA/EXECUTIV PRODUCENT
Annabelle Jönsson

GRAAFINEN SUUNNITTELU/GRAFISK DESIGN
Anneli & Marcus Andersson

VALOKUVAT / FOTO
Omslag, label och booklet Foto: Matthias Alm/SR
Catarina Lundgren Foto: Lis Ljusnefors
Susanna Levonen Foto: Cristina de Paoli

Kiitokset yhteistyöstä Hammarbyn seurakunnalle,
Upplands Väsbyssä / Stort tack till Hammarby
församling, Upplands Väsby